



Raadsvoorstel

Raadsvergadering van 16 december 2014

Agendapunt

Relatie met burgemeester en wethouders / registratienr.:

Datum besluit 4 november 2014

Behandelaar P. Wilkens

Telefoonnr. 0224 – 210 638

Onderwerp aangaan van overeenkomsten in het kader van het COWWI

Domein Sociaal Domein

Registratienr. 14.114914

Samenvatting

Besluiten tot het verlenen van toestemming voor het sluiten van een bestuursovereenkomst met de gemeente Hollands Kroon voor de samenwerking binnen het Sociaal Domein.

Voorgesteld besluit

Toestemming verlenen om een bestuursovereenkomst aan te gaan met de gemeente Hollands Kroon.

Financiële gevolgen

De (werkelijke) kosten die zijn gemoeid met de uitvoering van de wetten binnen het Sociaal Domein zullen worden omgeslagen en op basis van de in het Werkdocument vastgelegde verdeelsleutel. De kosten van de COWWI zullen in de huidige opzet € 5.883.199,-- bedragen, waarvan de gemeente Hollands Kroon € 2.794.520,-- (47,5 %) voor haar rekening neemt en de gemeente Schagen € 3.088.680,-- (52,5%).

De dekking van deze kosten wordt gevonden binnen het budget van het Sociale Domein.

Daarnaast bedragen de eenmalige projectkosten € 726.147,--. Voor de dekking van deze kosten verwijzen wij uw raad naar de derde tussenrapportage die eveneens in deze vergadering wordt behandeld. De personele frictiekosten voor het jaar 2015 worden geraamd op € 445.000,--. Voor de dekking van de laatste kosten verwijzen wij uw raad naar het liquidatieplan ISD dat ook in deze vergadering wordt behandeld.

1. Aanleiding

In het kader van de decentralisaties in het Sociaal Domein hebben de minister Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de VNG een dringend beroep gedaan op de gemeenten om bij de uitvoering van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet intensieve samenwerking te zoeken.

De (aanvankelijk) 4 gemeenten in de regio Noordkop hebben aan die oproep gehoor gegeven door te besluiten de uitvoeringskrachten op het terrein van het Sociaal Domein zo te bundelen, dat tot in-

stelling van (toen nog) een Regionaal Administratie en Kennis Centrum (RAKC), nu Centrale Ondersteuning Wijkteams, Werk en Inkomen (COWWI). De opzet was/is dat de COWWI zo dicht mogelijk bij de gemeenten en de sociale wijkteams komt te staan om deze zo goed mogelijk faciliteert bij de uitvoering van het door de gemeenten vastgestelde beleid.

Zo zal de COWWI onder meer de administratieve afhandeling regelen na het klantcontact en verder specifieke expertise leveren, zoals: de juridische ondersteuning en advisering, het verhaal en de terugvordering en dergelijke.

Die gemeenten hebben er hierbij expliciet voor gekozen om geen gemeenschappelijke regeling in het leven te roepen in de gebruikelijke zin van het woord, dat wil zeggen met een openbaar lichaam of een algemeen of dagelijks bestuur.

- Met die beslissing kozen zij als het ware impliciet voor een (zeer) lichte vorm van gemeentelijke samenwerking, waarin de juridische relatie op hoofdlijnen vorm wordt gegeven. Een goede manier, ook, om bestuursrechtelijke bevoegdheden in mandaat te verlenen. -

Als meest geschikte vorm voor die samenwerking komt de bestuursovereenkomst in aanmerking, terwijl voor de regeling van de meer inhoudelijke kan (uitvoering) een nadere overeenkomst kan worden gesloten. Met die laatste kan flexibel worden ingespeeld op gewijzigde omstandigheden.

Een hiervoor speciaal in het leven geroepen waarderingscommissie heeft geadviseerd het (toen nog) RAKC onder te brengen bij de gemeente Schagen.

Nu de gemeenten Texel en Den Helder hebben besloten niet te participeren in de (nu) COWWI, zullen de genoemde bestuurs- en uitvoeringsovereenkomsten worden gesloten tussen de gemeenten Hollands Kroon en Schagen.

Met de gemeente Hollands Kroon is over de inhoud van beide overeenkomsten en (voorheen) het bidboek en (nu) het Werkdocument uitgebreid van gedachten gewisseld.

2. Doelstelling en maatschappelijke effecten

De instelling van de COWWI heeft als doel om de uitvoering van een aantal wetten binnen het Sociaal Domein zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

Hiervoor bieden de 2 overeenkomsten de juridische grondslag.

3. Argumenten

Nu het bestuurlijke uitgangspunt was dat er geen gemeenschappelijke regeling zou behoren te komen in de gebruikelijke zin van het woord, waren de enige 2 reële opties het sluiten van een privaatrechtelijke dienstverleningsovereenkomst (DVO) of een publiekrechtelijke bestuursovereenkomst (BO). Wij stellen uw raad voor een BO (en een uitvoeringsovereenkomst) te sluiten met de gemeente Hollands Kroon. Hiervoor zijn een aantal argumenten aan te voeren.

Zou gekozen worden voor een DVO, dan zijn de gemeenten met ingang van 1 januari 2015 belastingplichtig op grond van de Wet op de omzetbelasting 1968 (BTW) en de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

Wat specifiek de BTW betreft, zouden tal van diensten niet verrekenbaar of compensabel zijn, wat kostenverhogend werkt. Daarnaast leggen die belastingwetten de gemeente de plicht op fiscale jaarstukken bij te houden. Dat is vrij arbeidsintensief en bij het rendement hiervan kan men zo zijn vragen stellen. Definitief uitstel hierover zal echter de Inspecteur van belastingen moeten geven.

Ook zou de gemeente voor tal van diensten die door de markt zouden kunnen worden verricht (boekhouding, contractbeheer, sociale recherche, gedragsdeskundigen e.d.) te maken krijgen met een aanbestedingsplicht.

Zouden die diensten echter aan een externe worden gegund, dan zou dit ongetwijfeld leiden tot fragmentarisatie van de uitvoering van taken binnen het Sociaal Domein. Dit is niet bepaald efficiënt. Min of meer hetzelfde gaat op voor de Wet Markt en Overheid (=Mededingingswet).

In de BO kunnen, grofweg gesteld, dezelfde afspraken worden vastgelegd die ook zouden zijn gemaakt met een DVO, zij het dat die overeenkomst genoemde nadelen (nagenoeg) niet biedt. De BO wordt namelijk herleid tot de Wet gemeenschappelijke regelingen, waarmee in principe vast staat dat de (gehele) uitvoering van de sociale wetten publiekrechtelijk van karakter is.

In deze BO is bovendien het door de hoogste rechter op belastinggebied ontwikkelde leerstuk van "kosten voor gemene rekening" verwerkt. Hiermee worden in principe de problemen ondervangen die de belastingwetten (mogelijk) oproepen.

Een laatste probleem dat wordt ondervangen, is de 'sturing' van de rechtsmacht bij mogelijke geschillen. Bij een BO beslist (uiteindelijk) de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en die is gespecialiseerd in bestuurlijke verhoudingen. Bij geschillen over een DVO beslist de hierin niet gespecialiseerde, burgerlijke rechter. De procedures bij hem zijn echter lang en kostbaar.

Ter uitwerking van de BO wordt een uitvoeringsovereenkomst gesloten die de mogelijkheid biedt om flexibel in te spelen op veranderde omstandigheden binnen het Sociaal Domein die gevolgen hebben voor de werkzaamheden van de COWWI.

4. Verschillen tussen werkdocument en bidbook

Op 14 januari 2014 bracht de gemeente Schagen het bidbook uit wat geleid heeft tot samenwerking om (toen nog) een Regionaal Administratie en Kenniscentrum in te richten. Aanvankelijk was het doel om met vier gemeenten samen te werken.

De gemeenten Den Helder en Texel besloten in juli 2014 niet langer samen te werken bij de ontwikkeling van het RAKC.

Dit feit en het gegeven dat we inmiddels bijna een jaar verder zijn en veel onderwerpen concreet zijn uitgewerkt, was aanleiding om een werkdocument op te stellen als bijlage bij en onderdeel van de BO. Dit werkdocument is gebaseerd op het bidbook, maar de veranderingen zijn in het werkdocument verwerkt. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- de percentages van doorbelasting van de kosten per gemeente zijn veranderd. Verdeling over vier gemeenten geeft een andere uitkomst dan over twee;
- geplande efficiency-voordelen moesten door de veranderde samenstelling van het aantal gemeenten worden bijgesteld. Een taakstellende bezuiniging van 30% is niet meer reëel. In 2015 willen we de COWWI inrichten en tot een kwalitatief en kwantitatief goed functionerende afdeling ontwikkelen. Daarna zullen we halfjaarlijks op basis van concrete informatie beoordelen waar bezuinigingsopties noodzakelijke en realiseerbaar zijn;
- in juni 2014 is besloten de uitvoering van Werk en Inkomen niet onder te brengen bij de Wijkteams, maar in de COWWI. Daartegenover verschoof de schuldhulpverlening van de COWWI naar de Wijkteams. In september 2014 werd besloten een sociaal telefoonteam in te richten bij de COWWI. Door deze aanpassingen is de formatieverhouding veranderd ten opzichte van wat in het oorspronkelijke bidbook was aangegeven;
- een andere, belangrijke wijziging betreft de financiële vertaling. Om een goede vergelijking te kunnen maken tussen de financiële aspecten uit het bidbook enerzijds en het huidige werkdocument anderzijds, is in bijlage 8 van het werkdocument een financiële vergelijking opgesteld.

Over zowel de overeenkomsten als het Werkdocument is met de gemeente Hollands Kroon overeenstemming bereikt.

Het Werkdocument maakt onderdeel uit van de 2 overeenkomsten.

Na ontvangen toestemming van uw raad, zullen beide overeenkomsten zullen op 1 januari 2015 in werking treden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen,
de secretaris, de burgemeester,

De heer N.H. Swellengrebel.

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen.



Raadsbesluit

De raad van de gemeente Schagen,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2014, nr. ;

gezien het advies van de Commissie Samenleving d.d. 4 december 2014;

gelet op het bepaalde in artikel 1, lid 2, van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

burgemeester en wethouders toestemming te verlenen om met de gemeente Hollands Kroon een Bestuursovereenkomst (en Uitvoeringsovereenkomst) te sluiten voor de samenwerking binnen het Sociaal Domein.

Besloten in de vergadering van 16 december 2014,

de raad van de gemeente Schagen,

de griffier,

de voorzitter

Mevrouw E. Zwagerman.

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen.